

Activiteitenverslag over 2023

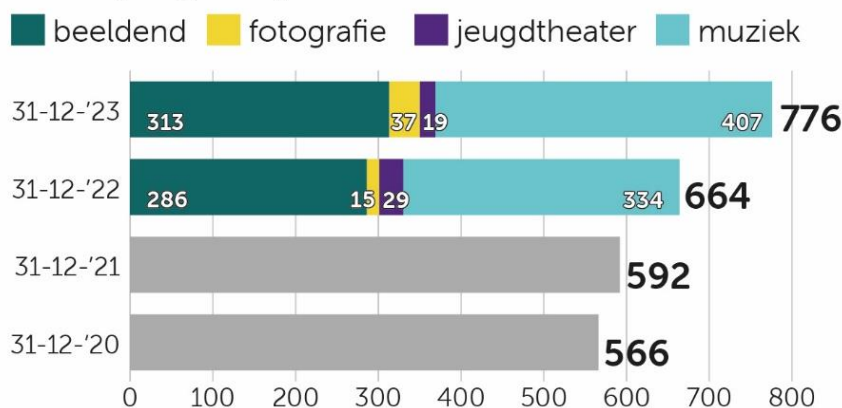
Verslag van activiteiten en resultaten

Na enkele jaren met beperkingen (én creatieve oplossingen) wegens de coronapandemie, konden we in 2023 weer doen waar we het best in zijn: inspireren, organiseren en jong en oud laten genieten van kunst en cultuur. Het was dan ook een boordevol jaar!

Cursisten

Steeds meer mensen weten de weg naar Toonbeeld te vinden. Dit uit zich onder ander in het stijgend aantal inschrijvingen voor de reguliere lessen:

Inschrijvingen bij Toonbeeld

Dit is exclusief de deelnemers aan losse en kortlopende workshops zoals tijdens Verbeeldingsweken, Summerschool en als aanvulling op het reguliere jaarprogramma (zie verderop in dit verslag bij *Overig bereik*). Het doel is om in 2024 de kaap van 800 individuele inschrijvingen te halen en dat zal naar alle waarschijnlijkheid lukken.

De gestage toename van anderstalige cursisten die vorig cursusjaar werd ingezet, zet zich voort. Voor internationals in de gemeente Terneuzen blijkt Toonbeeld steeds meer een vaste waarde bij de invulling van hun vrije tijd.

Ook zien we een stijging van het aantal kinderen dat een cursus bij Toonbeeld volgt. Dit komt mede door uitbreiding van de kinderateliers voor teken- en schilderlessen, en door de nieuwe cursussen Muziek voor de jongsten en Striptekenen. Ook bieden we sinds cursusjaar 2023/2024 muziekles aan in combinatie met AMV wat zorgt voor een grotere toestroom aan jonge leerlingen.

Voor volwassenen breidde het aanbod zich uit met het Jeans Café (1x in de maand worden oude Jeans omgetoverd tot de prachtigste creaties) en de cursus Photoshop voor fotografen.

Activiteitenverslag over 2023

Laat zien en horen wat je kunt!

Het hele jaar door zijn er optredens van onze muzikleerlingen, we vinden het belangrijk dat cursisten kunnen laten zien wat ze in de lessen geleerd hebben en dat ze podiumervaring opdoen.

Het jaar begon met een spectaculair optreden in het Scheldetheater voor het nieuwjaarsconcert van de gemeente Terneuzen. Toonbeeldleerlingen en -docenten kregen hierin een prominente rol. Verschillende ensembles en solisten luidden het nieuwe jaar muzikaal in.

In 2023 organiseerden we drie voorspeelavonden bij Toonbeeld en in het voorjaar was er traditiegetrouw 'Toonbeeld in concert' in een uitverkocht Porgy en Bess. Het jaar werd afgesloten met een sfeervol kerstconcert in eigen huis.

Onze muzikleerlingen zijn inmiddels een vaste waarde geworden bij het Zeeland Jazz festival. In juni zong het kinderkoor op het buitenpodium op het Bellevueplein. Daarna was het de beurt aan de gelegenheidsbigband Jazz Kidz met leerlingen van Toonbeeld en Muziekschool Amsterdam.

De leerlingen van de drie groepen van de jeugdtheatercursus sloten hun cursusjaar af met drie verrassende eindvoorstellingen met veel humor, drama en spanning.

Ook de open middag in september was een uitgelezen moment voor leerlingen om te laten zien wat ze kunnen, en voor bezoekers om te zien wat Toonbeeld in huis heeft. Tientallen geïnteresseerden kwamen langs om een voorproefje te krijgen van het nieuwe cursusjaar.

Activiteitenverslag over 2023

Striptekenmarathon

Op een vrijdagavond in maart begonnen 10 striptekenaars aan een uitputtingslag... 24 uur striptekenen. Het lukte om de vermoeidheid te overwinnen, alle deelnemers bereikten de 'finish'. De marathon resulteerde in 10 stripboeken die eerst tentoongesteld werden in de Passerelle en vervolgens in het Toonbeeldgebouw.

Ook werden er vlaggen van gemaakt die tijdens de Verbeeldingsroute de Scheldeboulevard sierden.

Lezingen en excursies

Al jaren een vast onderdeel van het reguliere programma zijn de activiteiten die kunstkenner Jaap Clement organiseert in samenwerking met John Louws. Ze verzorgen lezingen, cursussen en excursies waarbij ze aanhaken bij actuele thema's en tentoonstellingen.

Het programma van 2023 kende een rijke variatie en werd steeds goed bezocht.

- Cursus oude kunst in Vlaanderen, 3 lessen op 2, 9 en 16 maart - 58 deelnemers.
- Excursie naar het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen op 23 maart - 37 deelnemers.
- Cursus moderne kunst in Vlaanderen, 3 lessen op 30 maart, 6 en 13 april - 77 deelnemers.
- Excursie naar het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen op 20 april - 47 deelnemers.
- Lezing over Anna Boch en James Ensor op 4 oktober - 53 deelnemers.
- Excursie naar Oostende, bezoek aan Mu.zee en James Ensorhuis - 33 deelnemers.
- Filmvoorstelling met inleidende lezing over *Renoir* op 8 november - 41 deelnemers.
- Filmvoorstelling met inleidende lezing *Madame Bovary* op 15 november - 46 deelnemers.
- Filmvoorstelling *Shine* met lezing over Rachmaninov op 29 november - 54 deelnemers.
- Lezing over de familie Brueghel, op 6 december - 58 deelnemers.
- Excursie naar het Brabants Museum in Den Bosch op 13 december - 35 deelnemers.

Totaal: 539 deelnemers

Activiteitenverslag over 2023

Tentoonstellingen

Onze beeldende cursisten laten graag zien wat ze leren bij Toonbeeld. Ze presenteerden hun werk tijdens de drie wisselexposities die door het jaar heen te zien waren in het Toonbeeldgebouw. In 2023 werd er gewerkt met de thema's *Water, zee, Schelde - Dieren, beestachtig* en *In mijn eigen straatje*.

Daarnaast richtten we exposities in met werk van professionele kunstenaars:

Tentoonstellingen Passerelle (Stadhuis Terneuzen):

- Roeland Zijlstra - Mensbeelden
- Werk van Dieter Clarisse
- Leen van Duivendijk - Vierkant water

Bezoekersaantallen van de Passerelle worden niet bijgehouden.

Verbeeldingsroute

De Verbeeldingsroute op de Scheldeboulevard is een van de grote toeristische activiteiten in de zomer en trekt in deze twee maanden naar schatting 10.000-15.000 bezoekers. Afgelopen editie kon het publiek genieten van beelden, gedichten, vlaggen en installaties maar ook van live muziek, theater en opera. Het thema van deze editie was 'De Zee, De Zee'.

Toonbeeld werkte samen met Groep Horizon, een jong kunstenaarscollectief dat zich in zijn voorstellingen laat inspireren door de omgeving. Zij gaven theatervoorstellingen en concerten aan de boorden van de Westerschelde.

Ook werd er tijdens de Verbeeldingsroute gebruikgemaakt van het voormalig ING-gebouw aan het Stadhuisplein voor een interactief programma rond elektronische muziek.

Activiteitenverslag over 2023

Het Gidsenteam Zeeuwsch-Vlaanderen verzorgde een wandeling langs de werken van de Verbeeldingsroute en langs permanente buitenkust in de binnenstad.

Tentoonstellingen Kunstuitleen

- Le Caniche Ivre – een bijzondere verzameling poedels verzameld door Roeland Zijlstra.
- Wim Hofman – We vertrekken voordat het licht is.
- Recht van Overpad – een eigenzinnige kijk op de Kop van Schouwen in poëzie en beeldende kunst.

Deze tentoonstellingen trokken ruim 600 bezoekers.

Het aantal abonnementen van de Kunstuitleen in Zeeland schommelt al jarenlang tussen de 300 en 320. In Zeeuws-Vlaanderen ligt het aandeel daarvan de afgelopen jaren steeds rond de 110 tot 120.

Cultuureducatie

Naast de individuele lessen bij Toonbeeld breidt ook ons aanbod aan cultuureducatie zich steeds verder uit. We hebben aanbod voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs en kinderopvang, zowel binnenschools als naschools.

Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK3)

Een van de onderdelen uit dit aanbod is het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Dit programma richt zich niet rechtstreeks op de leerling, maar op de leerkrachten. Doel is het versterken en verduurzamen van het cultuuronderwijs op scholen in heel Zeeuws-Vlaanderen door deskundigheidsbevordering van het onderwijspersoneel. Dit doen we o.a. door middel van workshops, zoals bijvoorbeeld een workshopreeks beeldende technieken. Leraren en pedagogisch medewerkers steken hierbij zelf de handen uit de mouwen en krijgen tips mee om hun groep nog beter te begeleiden in het creatieve proces. Daarnaast wordt door middel van co-teaching in de klas de leerkracht heel direct begeleid en opgeleid in het geven muziekonderwijs of in het onderwijzen van een van de andere kunstdisciplines. Sinds de start van CmK3 in 2021 werken we inmiddels met 25 van de 44 scholen (57%) in het primair onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen aan het versterken van cultuureducatie.

Primair onderwijs

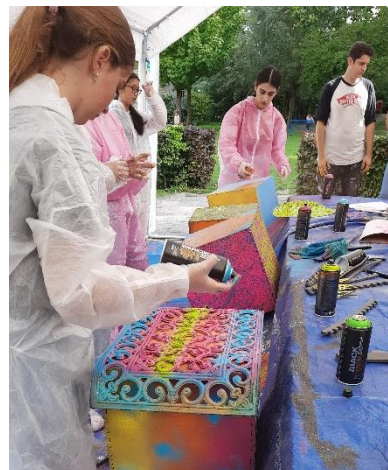
Voor het primair onderwijs varieerde het directe lesaanbod van het verzorgen van de wekelijkse muzieklessen aan groepen 1 t/m 8 tot projectmatige workshops van een of enkele weken. Zo maakte groep 8 van basisschool De Steiger een film in plaats van de eindmusical, we werkten hiervoor samen met Bruutsterdam. In 2023 zijn met alle activiteiten in totaal ongeveer 2.500 basisschoolleerlingen bereikt.

Activiteitenverslag over 2023

Secundair onderwijs

In het secundair onderwijs verzorgden we voor leerlingen van het Lodewijk College de introductiedagen in augustus. 224 leerlingen (havo 4 en vwo 4) volgden een van de diverse workshops (o.a. djembé, graffiti, stop-motion filmen) met als afsluiting een onderlinge presentatie in het Scheldetheater.

Enkele tientallen brugklassers volgden in 2023 van een van de activiteiten van de verrijkte schooldag (twee blokken, jan-juni en sep-dec). Ze hadden de keuze uit workshops rap, djembé, cajon, theater en schilderen & grafiek. In groepjes van 6-15 leerlingen gingen ze 8 maandagmiddagen aan de slag bij Toonbeeld.

Praktijkschool De Sprong

En inmiddels zijn de leerlingen en docenten van praktijkschool De Sprong kind aan huis bij Toonbeeld. Elke donderdag komt er een groepje van 12-15 leerlingen workshops volgen bij Toonbeeld, in de disciplines beeldend en muziek. Van januari – juni 2023 hebben er vier groepen meegedaan (workshops trompet, cajon, tekenen en boetseren). Van september – december 2023 hebben er twee groepen meegedaan (workshops schilderen, lino-snede en rap).

In september verzorgde het docententeam voor alle brugklassers in Zeeuws-Vlaanderen vier schoolconcerten in opdracht van het Festival van Zeeuwsch-Vlaanderen. Alle brugklassers (ca. 870) van het Zwin College, Reynaertcollege en Lodewijk College kwamen op deze toegankelijke wijze in aanraking met (klassieke) muziek.

De Kinderkunstweek 2023 stond in het teken van het thema *Van druppel tot tsunami – water in de kunst*. 225 basisschoolleerlingen volgden een beeldende workshop in de Kunstuitleen bij Toonbeeld.

Activiteitenverslag over 2023

Overige activiteiten

Vast onderdeel van de Summerschool is de sing-a-long 'Terneuzen Zingt'. Ook deze stond in het teken van Water. Deze activiteit trekt elk jaar enkele honderden deelnemers.

Aanvullend zijn door het jaar heen diverse publieksactiviteiten zoals de workshops tijdens Summerschool, Terneuzen Speelstad en een wandeling met stadsgidsen langs kunstwerken in de open ruimte. Daarnaast werd onze open dag op 2 september druk bezocht.

Om het 50-jarig bestaan van het stadhuis van Terneuzen te vieren, organiseerde de gemeente de zomermanifestatie Brute Verwondering. Toonbeeld werkte hieraan mee met een speurtocht door het bijzondere stadhuis en kinderen en kunstenaars toverden de ramen van het markante gebouw om in unieke kunstwerken.

Tot slot werd in november 2023 het startsein gegeven voor Project Vermeerderen. Inwoners van Zeeland (en ook daarbuiten) werden opgeroepen om hun eigen versie van een straatje te maken, geïnspireerd door Het Straatje van Johannes Vermeer. Hieraan gaven meer dan 250 mensen gehoor, wat resulteerde in een expositie in april/mei 2024.

Met deze losse activiteiten werden dit jaar meer dan 1.500 deelnemers bereikt.